

sejls-Tørring-Banen, idet den træffer lige i Centrum af det jernbanetomme Rum mellem Standerborg og Stjern, Runderklov og Esbjerg; men det kan tillige faae mere end lokal Betydning og netop derfor er det Grund til, at man maa ønske det bredsporet. Jeg sigter ikke derved til en Fortsættelse til Holstebro, thi jeg tror, at en saadan Fortsættelse som privat Bane er en rent Umulighed; dertil vilde Kommunerne blive altfor stærkt plyndrede, for at dette Formaal skulde naas, og det gaa Kommunerne heller ikke med til nu, det er min Opfattelse. Men paa den anden Side kan det jo ikke negtes, at tidligere Jernbaneplaner have gaaet ud paa for Sjællands Bedkommende at gjøre Give om ikke til et Anløbepunkt saa dog til et Sted, hvor der bliver Forbindelse mellem flere Baner. Der har tidligere ligget saadanne Forslag for, og Ministeren udtalte ogsaa her om Forslaget, da det kom herop fra det andet Thing, hvor man havde bevilget bredt Spor og et Tilskud af 80,000 Kr., at han ikke havde Noget imod Forslaget; dog hvad Tilskudet angik mente Ministeren, at det var for stort. Men han indrømmede, at der jo var en Umulighed for, at denne Bane kunde blive et Led i fremtidige Jernbaneforbindelser — det var ikke Ordene, men jeg tror nok, at det var Meningen. Derimod er der jo saa godt som ingen Sandsynlighed for, at Højens-Tørringbanen vil blive Led af fremtidige Jernbaneforbindelser ifølge hele sin Beliggenhed. Det er disse Grunde, der gjøre, at man i hvert Fald maa ønske det vide Spor fremfor det nævne. Det kan jo ikke nægtes, at naar man ser saaledes paa det og undersøger Forholdene nærmere, saa viser det sig, at denne Bane ikke alene kommer et stort Opland til Gode, et Opland, der er mindst 10 Kvadratmile og har en Befolkning af omtrent 20,000 Mennesker, men saa er det da ogsaa temmelig haardt, at en Bane, der vil have saa megen Betydning i det Hele, intet Tilskud skal have. Vi have ondt ved at forstaa denne høiere Retfærdighedovre i Sjælland, at medens man herovre kan faae Baner uden at give en eneste Ore i Tilskud i de frugtbare Egne, medens man i andre kun forlanger meget lidt Tilskud af Kommunerne, og medens man, selv hvor det dreier sig om private Anlæg, giver meget store Tilskud fra Statskassens Side, saa skal man her slet Ingenting have. Man mindes uvilkaarlig ved det her foreliggende Vædringsforslag og ved Henvisningen til Vemb-Lemvig Banen om de store Tilskud til denne Bane, som næppe vil have større Betydning end denne Bane, og den fik jo et Tilskud af 80,000 Kr. pr. Mil. Jeg skal blot oplyse, at det er ikke

saadän ganske Løst henkastet, hvad jeg bemærkede; idet vi jo her i Landet have 250 Banemil, Privatbanerne indbefattede. Dividerer man de 250 Mil ind i de 2 Mill. Mennesker, som Landet omtrent omfatter, bliver det jo 8,000 Mennesker pr. Banemil. Men naar man saa tager denne Bane her og dividerer dens Længde ind i nogle og thve Tusinde, faar man en 5—6000 Mennesker pr. Mil. Ganske vist er det noget mindre i Gjennemsnit, men dersom man tager Sjælland alene og sammenligner det dermed, saa vil man komme til et lignende Resultat. Man kan altsaa ikke nægte, at det er noget strengt, at Kommunerne faae den store Byrde at bære; thi stor bliver Byrden naturligvis for de ikke meget kapitalrige Kommuner, som her er Tale om. Med Undtagelse af en enkelt Kommune, Sellinge, ere de jo alle at betragte som Hedefommuner, og selv Sellinge er det jo til Dels ogsaa. Saa er der jo Veile By og Amt tilbage. Jeg har imidlertid i Udvalget erfaret, at der ikke var Mere at naae. Den Opfattelse, jeg har af denne Banes store Betydning for den fremtidige Udvikling, nemlig som Forbindelsesled, har ikke været tilstrækkelig til at overbevise mine Kolleger i Udvalget; og jeg maa derfor paastjonne, at der nu gives Egnen Frihed til at vælge mellem et smaltsporet og et bredsporet Bane. Jeg vil haabe, at Kommunerne ville vælge den sidste, skjøndt Byrderne derved jo ganske vist blive noget større. Efter de Oplysninger, der foreligge, skulde ganske vist den smaltsporede være en Fjerdedel eller 25 pCt. billigere, men vi, der have arbejdet paa denne Sag, have aldrig opfattet det saaledes, at det var Sporvidden, der gjorde det. Det var i ikke ringe Grad den simplere Konstruktion og Bygning, der var Grund til, at man kunde bygge den billigere; og det Samme gjælder til Dels Driften, hvor man i det Hele vilde nøies med færre Tog og ringere Betjening. De Udtalelser, som ere komne fra Veile Amtsråd, og som jo have ført til, at man har henvendt sig til Lovgivningsmagten, gif jo ud paa, at man vilde give 1,200,000 Kr. for at faae den bygget: Til den smaltsporede Bane havde vi Beløbet tegnet; hvis Veile Amtsråd havde villet være med dertil, men det er jo imidlertid oplyst, at Veile Amtsråd ikke havde Tilbøjelighed til at gaa til en smaltsporet Bane. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det foreliggende Vædringsforslag, som naturligvis vil blive vedtaget.

Boesen: Hvor ønskeligt og billigt det end maatte kunde være, at der blev givet det Tilskud, som et Mindretal i Udvalget